

مانی دهرياس و لاشه کانی بهختیار علی ... یاسین له تف

کانتاکستک گوزارشته له پرتی ژدی فلسفه فی فاشیزمی ژهات

دوا مانی بهختیار علی ((دهرياس و لاشه کان)) تکتکتکی ئه ده بیه
به هخنه گردن له چه مک و ئه کتی ششش که کاره کتیری فاشیزم بهرهم
دنت، چه مکی ششش له ژهات له وانگهی بهختیار علی هوه
دونیا یه که ده خو قندت پ له نه هامه تی ، مژوویه که پ له خون و
کوشت و کوشتار ، ئه و پ یوایه فکری شششگ له ژهات به
ئیمان که گش کراوه هاو شووی اهه که هه میسه به ئیمان و
دینه که به ندایه تی خی ای ده گه یه نت .

لای تاکی ژهات فی فلسفه فی سیاست بریتیه له پوچتی ، گه مهی
سیاست لای مر فی ژهات هونه رو زانست نییه به کارگژی و
به هوه بردن و زانستی گه شه پدانی و ه فاهیه تی زیان و ئازادی
ئینسان ، چونکه سایک لژی تاکه کان به چه شنک پهروه رده کراوه به
لایه وه سیاست بریتیه له در کردن وه کو هه موو ئه و در کانی تر که
ژانه ده ر خواردی ده درت له نو خزان و په ره ستگا و کمه گا و
قوتابخانه و ته نانه ت له زانک ش ! خودی کایه ی سیاست له و به هایانه
داما نراوه که ئامانجی خزمه ت کردنه به ئینسان ، سیاست بووه به
بزنی ئیمان و دینداری به فریودان و گه و جانندن ، ههروه ها له نو
سیاسه تیشدا خودایه که دروست ده که ن وه کو فریاد هه که ده یه ره ستن ،
به ئه وهی ئه و خودا ئینسانه یان خواسته کانیان به نته دی پابه ند
ده بن به فرمان و به یاره کانیه وه ، هه میسه مل که چ و زه لیلی گوتارو
نام ژگاریه کانی ئه و بته سیاسیه ن که کردویانه به خودای خیان
، مر فی ژهات فی ده کاته قوربانی به خودای سیاست ، لره دا
مه به ست خودای ئاسمان نییه به که نزیك کردنه وهی ئینسانی سیاسی
موقعه ده س و خودایه له یه کتر ، به یه له په رگرافک له مانه که
ده نت : — ((هه ر که س که له م مه مله که ته ده چته سیاسه ته وه ، له
یه که م ژه وه ف ر ده ک رت ئاماده ی شه هید بوون بت ، ئه گه ر چی
سیاست به گشتی له سه ر در بونیاد نراوه ، به ام پهروه رده کردنی
مر فکان به شهادت هه توندگیرانه و هه حه قیقه ته ، شه هید بوون
ئه و سحره یه که به رگی حه قیقه ت ده کات به به ری هه موو در کانی
سیاسه تدا ، شه هید ئه و تارماییه سحراییه سه یره یه که که س نازاننت

چیه و کـیه ، بهـام تا ئـم سا ته هـموو شاده ماره کانی ئـژهـات دهـجوـئـت ، تا ئـم سا ته ئـو دـی مـژوو لهـم مهـمله که ته دهـخا ته لهـرز هـموو خـریکی ستایشی شهـهیده کانیان ، هـه تا شهـیتانه کانیـش بهـ بـ شهـادهت و شهـهید بوون ناتوانن ئـای خـیان بهـرز بکه نه وه ..)) لهـ ئـژهـات فاشیزم ئینسان وه کو ئامـرـکی شهـ دهـبینـت بـ ئـوهی بکوژـت و بکوژـت لهـ پـناوی کهـکه مهـرگ دـسته کانی ئـبهـره بهـ خودا کراوه کان ، تا شهـهید زـر تر بـت ماشینیه جهـنگه کان و تهـمه نی فاشیزم درـژ تر دهـبـت .

((یه کـک بـی گـگـامه وه لهـ یه کـک لهـ شهـه ناوـخـکانی کوردستان لهـ نـوان دوو میلیشیای تـفـهـنگـی بهـ شهـه ها توو که ژماره یه کی زـر لهـ هـردوولا کوژرل بوون ، یه کـک لهـ سیاسیه بهـ خودا بووه کانی هـزـکیان سهـردانی شهـه که دهـکات و دهـبینـت شهـهیدیان که مهـو کادره سیاسیه کان لـیان شهـهید نهـ بووه توـه دهـبـت و دهـشیـئـت و دهـبـت بـ شهـهیدتان که مهـو کادره کان لـیان شهـهید نهـ بووه !!)) ئـوه یه فاشیزم چهـنده تینووی خوـن و لاشهـی کوژراوه .. ئـم ئـمانه ی بهـختیار عهـلی ((دهـریاس و لاشهـکان)) لهـ گـه تـکـستی ((هـوره کانی دانیال)) گوزارشته لهـ پرـژه فهـلسه فیه که ی بهـ ناوی ((فاشیزمی ئـژهـاتیه وه)) من پـمـوایه لـژیکی بیر کردنه وه ئایدیای هـر بیرمه ندـک پتر لهـ کـنتـکـسته ئـده بیه کانی هـنگده داته وه بـمان ووون دهـبـته وه که داھـنه ری چ جـره چهـمکـکی فهـلسه فیه دـلـز واته نی .

فاشیزم و فاشیزمی ئـژهـاتـی و ئیمان و جهـنگاوه رانی دوو بهـره می ناوازه ی فهـلسه فی بهـختیار عهـلین که یوایه تی مـژوو سته مکاری و خوـناوی ئـژهـاتـمان بـ دهـگـته وه لهـ سیاقو متنی پرـژه وه چهـمکی فهـلسه فی بهـ ناوی فاشیزمی ئـژهـات ، ئـم سهـر بورده یه مـژوو ئـو چرکه ساته یه که فاشیزم لهـ نـو ئـحـی ئیمان وه هـده قوـت و خـی لهـ نـو دونیای سیاسه تدا مانفـست دهـکات و دهـبـته دهـعه جانـکی حوت سهـر و تهـ و وشـک پـکه وه دهـسو تـئـت و هـوـی لهـ ناوبردنی شارستانییه تهـکان دهـدات ، بهـام دهـریاس و لاشهـکان تـکـستی که ئـده بیه بـ ئـه نالیزه کردن و قوـ بوونه وه بـ نـو کـشه سیاسیه کانی دونیای ئـمه و ئاشکرا کردنیان و دهـست خستنه سهـر برینه کان و گرـدانی تهـنگو چهـمه کانه بهـ چهـمکی فهـلسه فیه وه ، بـ ئـوه ی چاره سهـر بـ ئـو کـشانه بدـزینه وه ، ئـم ئـمانه پـمان دهـت ئیمانیه قوـی تاکی ئـژهـاتـی بهـ خورافه و هـزـکی متافیزیک بووه تهـ حهـقیقه تـکی رهـها و موقه دهـس بـیه هـمیشه لهـ هـموو قـناغه کان بهـ شوـن ئـو هـزه ووون بووه دا دهـگـت و سهـر ئـه نجام لهـ فـگـهـرـکی کارـزمادا بهـرجهـسته ی دهـکات و

ده يکاته ځا بهرو سهر کردهی ځای و وهکو خودایه کی ئینسانی ده پهره ستات و ته نانهت به مردو ویش مل که چی نه و گو فتارانه شی ده بن که پښتر وهکو ځا چکه یهک پځی ئالوده بوو بوون . کاره کتهری نه و ځا مانه که ((ده ریاس و ئه لياس)) دوو بران ، به ځام بیر کردنه وهو دونیا بینیان به دهورو بهر که یان و تځگه یشتن به ځا انکاری زځر جځوازه ، شوناسی ئه لياس فځگر ځکی شځگ ځا و توندو تیژ به ځام کځیلایه تی ځای به سهر کردهی کار ځزما ځا ده گه یه نه ت و ده به ځته ئیمان دار ځکی به وه فای ئاید ځلژی حیزب و به ناو شځا ش ، هم کاره کتهری شځا ش له نه و خوځن و کوشت و کوشتار دا همیشه خولیای ته قدیس کردنی ژنرا ځی سهر کرده یه وهکو خودایه کی سهر زهوی ئه گهر چی سهر کرده کی ده مرآت نه و ده به ځته پاسه وان ځکی به وه فای گځک ځکی وهکو پهره ستگایه کی موقه دهس ده یپار ځزات و ئځشکی به ده گرآت .

به ځام ده ریاس شوناس ځکی ئارام و سایک ځلژیایه کی نهرم و نیان که به ځزی له توندو تیژ و خوځن ځشتن ده به ځته وه هم دځخه سایک ځلژیایه کی ده ریاس له پهره ورده و کولتور ځکه وه سهر چاوهی گردووه که له ځا ژئاواوه له کاتی خوځندن به دهستی هځناوه . ده ریاس مځووی هم ولاتانه ده پشکنآت سهری له نه و پهرتوک و به ځگه نامه کانه به ځته وهی نه و فاکتوره کځمه ځایه تی و سیاسی و سایک ځا سځس ځلژیانه بزانت که تاکی ځا ژه ځاتی ئاراسته ده کهن و ده یکه نه ئام ځر ځکی گو ځا یه ځی خودا سیاسیه کان ، ده ریاس به شځوه یه کی عه ځانی بیر ده کاته وه و ده یه و ځت بزانت تاکی ځا ژه ځاتی به همیشه خهون و خولیای دروست کردنی ئینسانی دکتاتځرو خوځن ځا ژو در ځزنی سیاسیه به ناوی سهر کردهو فریاد ځه سه وه .

ځاستیهک هه یه ناب ځات ځمانی ځا بدزینه وه ئاین و ئیمان وهکو تهونی جا ځا که عه ځای مر ځای ځا ژه ځاتی ته نیوه ، مر ځای ئمه هځشتا نه یتوانیوه نه و تهونه ونجر ونج بکات و ځای لهو ته ځزگه یه ځا پسک ځانت و ځزگاری بځت له دونیای جهل و خورافه و ئه فسانه . مر ځای ئمه دژه عه ځا و عه ځای ناکاته پځوهر به وورد بوونه وه و شر ځه کردن و ځا کدانه وه و تځگه یشتن له وداوو پځشها ت و گځا انکاریه کانی ده ورو بهرمان ، ئیمان و ئاین و مه زهه ب سه نت ځزه به تځگه یشتن و ځامان و بیر کر نه وه له دونیاو دهورو بهر .

مر ځای ئمه له لایه ن کځمه ځگاوه له ځوانگه ی بهر ته سکی ئاین و مه زه به وه پځناسه ده کرآت و شوناسی پځ ده به خشرآت و نه خلاقی به دیاری ده کرآت ، له دونیای ئمه دا چاکه و خراپه ی ئینسان و مځرا به پځوهری ئاین ده پځورآت ، به یه به ختیار عه لی له م ځا مانه ی دا ئاین و

سیاسهت و حیزب و شۆش و وه کو فاکتهرگهـ لـك دهـبینـت بـ به کـیـله کردن و ام کردنی ئینسانی ئـمه ، ههروهـها به دهوری خـی ام کراوو کـیـله کانیـش مرـقی فریاد هـس و ئەفسانه و ههژمونگهـرا و سیستهـمی سهـرتا پاگیر بهـرهم دـنن که جـرـکه له فاشیزم .
بـیه زـربهی کات فاشیزم و کارهـکتهـری فاشیزم له دوو توـوی ئیـمان و ئاینهـوه سهـر دهـر دـنـت .

قهـدهـری مـژووـی کـمهـگاکان و دورگهـی ژهـهـات وا بووه که تهـواوی ئاینه سهـماویهـکان ((یهـهودی ، کریستانی ، ئیسلام)) و ههروهـها ئاینه زهـویهـکانی وهـکو ((زهـردهـشتی ، بوزی ، کـنفـشیزم)) لـره سهـر ههـبـدهـن و ببـنه بهـایهـک و له گهـردن و عهـقی ئینسانی ئـمه بـئاـن و ببـنه بهـر بهـستـك بـ دابـان و کرانهـوه و گواستهـنهـوه لهـم قـناغهـ چهـق بهـستووـه بهـره و قـناغـکی کـمهـگای مرـقایهـتی نوـ که تـیدا له جیاتـی توندو تیژی و شهـو خوـن شتن ، یهـکتر قبـو کردن و پـکهـوه ژیان و خـشهـویستی ببـته بنهـمایهـک بـ ژیان و جوان کردنی ژینگهـی کـمهـایهـتی . پاش کوشتنی ژنرا بیلال له لایهـن نـباری ئەشکـزادهـوه که کاتی خهـمـینی اگهـیانـدنی شۆش ها تووه خهـك بهـ لـشاو بهـ چهـکهـوه دهـژینه سهـر شهـقامهـکان و خوـن شتن دهـست پـدهـکات ، ئەو وهـسـتهـی که پـشـتر ژنرا بیلال کرد بووی که لاشهـکهـی له لایهـن دهـریاسهـوه بندـژـرت دهـریاس فهـرمانهـکه جـیه جـی دهـکات و هاو کاری ئهـرشهـد ساحب دهـکات له شاردنهـوهی لاشهـکهـی ژنرا بیلال دا .

ژنرا پـیـوابوو دهـریاس ئەو شنبیرهیه ههـرگیز ناچـته یزی حوکـمـانیهـکانهـوه زـر بیزی له جهـنگو کوشـتو کوشـتار دـتهـوه ، ههـمیشه خولیاـی ئەوهـیه دونیا ترسناک تر نهـبـت ، زـر متمانهـی بهـ دهـرساس بوو ، دهـیزانی دهـریاس خهـون و خولیاـی ئەوهـیه مانای ژیان له ههـموو شوـنـکی دونیا ههـرهـس نهـهـنـت ، لهـکـتایدا کاتـك دهـریاس حهـقیقهـتی شاردنهـوهی لاشهـکهـی ژنرا بیلالی بـ دهـر دهـکهـوت که ئهـرشهـد ساحب چیرـکهـکهـی بـ دهـگهـتهـوه ههـستـکی سهـیری لا دروست دهـبـت که کهوتـته نـو تهـیهـکی گهـورهـوه و فریوی خواردوو بـ ئەوهـی خـی پـیـبـزانـت ، وهـکو ئەکـتهـر نمایشی پـکـراوه هاو شـوهـی ئینسانه سادەکانی نـو شار که بهـر بوونه ته کوشتنی یهـکتر به سیاسیه گهـندهـهـکان ، ههـستی کرد کهوتـته نـو تهـهـزگهـی ئەو پیلانهـوه که سیاسیه گهـندهـهـکان بـیان داـشتووـه .

پاش ئاشکرا بوونی ئەو وداوه قـزهـنه که بـ دهـریاسیان دا شـت بوو سهـری خـی ههـدهـگـرت و کهس نازانـت دهـریاس بـ کوـ چوو ، هـنگه پاش نائومـد بوونی له نـو جهـنگو کوشـتاردا دهـریاس گهـا بـتهـوه بـ

ئـرپا . . بهـام وـئـای ستاتیکای ـوداوهـکانی کـئـنتـکستی ئـم ـمانـهـی
بهـختیار وهـکو بهـرهـمـکی ئـدهـبی بـ گوزارشت کردن و درـژـه پـدان و
شرـقه کردنـی پرـژـه فـلـسـه فیهـکه یهـتی بهـ ناوی ((فـاشـیزمی ـژـهـات))
ها و شـوهـی جان پـ ـسارـتهـر وهـکو نمـونه یهـکی زیندوو ئـو چـن بهـرهـمه
ئـده بیهـکانی پتر پرـژـه فـلـسـه فیهـکه ی بهـ ناوی ((بونگهـرایهـوه)) وون
دهـکـاتهـوه .

بهـرهـمه ئـده بیهـکانی شانـنامـه ی ((زیندانهـکانی ئـاـتونـا)) و
هـروهـها ـمانـهـکانی ((اگرـدنـی جـبهـجـ کردن)) و ((ساـی پـگـهـشتن))
ئـو شاکارانهـن که سارتهـر تـیدا پرـژـه فـلـسـه فیهـکه ی بهـ ناوی
بونگهـرایهـوه وون دهـکـاتهـوه که گوزارشت کردنه له ئازادی ئینسان ،
پـموایه وهرگر پتر دهـتوانـت له ـگـای شاکاره ئـده بیهـکانهـوه له
ئایدیاو فـلـسـه فیهـی سارتهـر تـبـگات . تهـنـانهـت پهـرتوکه گهـورهـکه ی بهـ
ناوی ((بوون و نهـبوون)) هـنـده ی شاکاره ئـده بیهـکانی نهـیتوانیوه بهـ
شـوه یهـکی چـو پـ کـی بیر کردنهـوه ی سارتهـرو پرـژـه فـلـسـه فیهـکه یمانی
پـ بناسـنـت . کهـواته تـکـستی دهـریاس و لاشهـکان وهـکو شاکارـکی
ئـده بی بـ شرـقه کردنـی چهـمکی فـلـسـه فی فـاشـیزمی ـژـهـاتیه . .